

Оксана БРОДОВСЬКА

*докторант Західноукраїнського
національного університету, президент
компанії ТОВ «ФК МАГНАТ»,*

Ірина ЗВАРИЧ

*д.е.н., професор, завідувач кафедри
міжнародної економіки
Західноукраїнського національного
університету*

ЕКОНОМІЧНА ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗИВНОСТІ ДОБРОБУТУ ЛЮДЕЙ

Зусилля щодо покращення добробуту людей з обмеженими можливостями потребують постійної уваги та відданості. Війна зобов'язує уряд, громади, підприємців та суспільство вцілому до організації налагодженої інфраструктури співпраці державних установ, фондів і приватного сектору підтримки таких соціальних та інклюзивних проєктів. І цю співпрацю не потрібно обмежувати всередині країни. Спираючись на філософію самодостатності та принципи сталого розвитку, різноманітні фонди в країнах які мають такий інклюзивний досвід в поствоєнній адаптації військових, чії місії полягають у розширенні можливостей людей з обмеженими можливостями, тепер працюють з інсайдами самозабезпечення, цілісного навчання та партнерства з приватним сектором у інклюзивний бізнес з інвалідністю, а також розвиток співпраці з іншими країнами.

Ми повинні визнати, що інвалідність, зрештою, не є недієздатністю. Навпаки, люди з обмеженими можливостями мають різні здібності з власним набором унікальних сильних сторін. Їм можна надати повноважень за допомогою інклюзивної політики, і суспільство виграє від цього.

Реконструкція критичних активів буде життєво важливою для України в короткостроковій перспективі, наприклад, адекватне житло та доступ до якісних основних послуг; підтримка засобів існування та соціальний захист тих, хто безпосередньо постраждав від війни; а також здійснення заходів безпеки, включаючи розмінування та видалення військової вибухівки, що не розірвалася. Підтримка існуючої зайнятості зменшить безпосередні економічні та соціальні витрати війни та дозволить швидше відновити зайнятість у майбутньому. Залежно від війни, цей етап має відбутися в короткостроковий період часу – і значною мірою залежатиме від отримання відповідного міжнародного грантового фінансування, включаючи офіційну допомогу розвитку від членів ОЕСР.

У майбутньому надання грошових стимулів приватним компаніям для створення робочих місць буде ключовим інструментом політики, і його можна буде фінансувати за рахунок коштів реконструкції. Треба буде швидко повторно ініціалізувати консультування та підбір робочих місць, а також запровадити адаптивні навчальні програми, щоб підтримувати відновлення в умовах змін у необхідних трудових навичках і в напрямку все більш диверсифікованої промислової суміші. Інтеграція служб зайнятості з медичними, житловими та іншими соціальними службами допоможе задовольнити складні потреби найбільш уразливих верств населення. З цією метою Україна може вчитися на кращому міжнародному досвіді цифровізації працевлаштування та соціальних послуг. Підтримка, визнання та вдосконалення навичок біженців у країнах призначення забезпечить людям підтримку, необхідну для того, щоб допомогти Україні відновити після повернення.

Потрібні будуть зусилля для захисту груп, які найбільше постраждали від довгострокових наслідків війни – дітей, людей похилого віку, жінок та людей з обмеженими можливостями. Окрім існуючих проблем, інфраструктура, що підтримує ці групи, була серйозно пошкоджена або повністю знищена в деяких регіонах і містах, і її потрібно буде відновити. Коли повернеться мир і економіка відновиться, внесення внесків до обов'язкової пенсійної системи, пов'язаної з доходом, покращить пенсійні перспективи.

Україні доведеться подолати психологічний вплив війни. На додаток до негайних, адаптованих реакцій, здатних враховувати поширену природу травм, важливо визнати широкий спектр зацікавлених сторін з різних секторів, які повинні бути залучені до запобігання та реагування на потреби психічного здоров'я. Це можуть бути молодіжні працівники, вчителі, лідери громад, соціальні працівники, консультанти з питань зайнятості, лікарі загальної практики та фармацевти. Втручання також мають стосуватися соціальних потреб, потреб у сфері охорони здоров'я, працевлаштування та інших потреб

Крім того, хоча після війни будуть обмежені ресурси, створення онлайн-каналів самообслуговування допоможе пом'якшити цю проблему. Подальші інвестиції в інструменти для сприяння швидкому підбору шукачів роботи до секторів, які потребують працівників, у тому числі для сприяння зусиллям з реконструкції, також виявляться життєво важливими на етапі відновлення. Крім того, для SES буде важливо співпрацювати зі своїми партнерами в соціальних і медичних послугах, щоб забезпечити надання цілісної та комплексної підтримки тим, хто її потребує.

Список використаних джерел:

1. *Social policies for an inclusive recovery in Ukraine*. URL: <https://www.oecd.org/ukraine-hub/policy-responses/social-policies-for-an-inclusive-recovery-in-ukraine-506fcef6/>

2. Piroon Laismit *Disability-inclusive business models for an enabling environment.* URL: <https://thaiembdc.org/2023/02/19/disability-inclusive-business-models/>

3. RAND *Research on Diversity, Equity, and Inclusion in the U.S. Military.* URL: <https://www.rand.org/nsrd/pubs/topics/diversity-equity-and-inclusion.html>